

Urszula Doliwa

Wprowadzenie

Media – Kultura – Komunikacja Społeczna 11/3, 5-6

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wprowadzenie

Introduction

W tym roku mija dziesięć lat, odkąd ukazał się pierwszy numer czasopisma „Media – Kultura – Komunikacja Społeczna”. W tym czasie podlegało ono licznym zmianom i przekształceniom. Dotyczyły one zarówno wydawcy, szaty graficznej, składu zespołu redakcyjnego, a w końcu częstotliwości ukazywania się (od 2014 roku pismo jest kwartalnikiem). Nie sposób nie wspomnieć także o tym, że te ostatnie dziesięć lat przyniosło bardzo duże zmiany w zakresie mediów i komunikacji społecznej, na które jako redakcja czasopisma staraliśmy się reagować – z jednej strony wprowadzając chociażby czasopismo do Internetu, a z drugiej strony przyjmując do publikacji artykuły dotyczące nowych zjawisk w mediach i komunikacji.

Wydać się, że jednym z największych wyzwań, a zarazem źródłem szans na rozwój komunikacji jest dziś cyfryzacja mediów. Do najważniejszych zmian, do jakich doprowadziła ona w mediach, medioznawcy zaliczają: dematerializację treści medialnych (zostały one oddzielone od swoich materialnych form, takich jak taśma, książka, gazeta papierowa itp.); możliwość kompresowania danych na niewielkich powierzchniach; szybki dostęp do danych i możliwość ich przeglądania w sposób nieliniarny; łatwość wprowadzania zmian¹. Dane są przetwarzane na cyfry, co oznacza nowe, niedostępne w dobie mediów analogowych możliwości, ale stwarza też pewne nie do końca jeszcze skonceptualizowane zagrożenia. Słusznie więc autorzy artykułów publikowanych w tym numerze poświęcają sporo uwagi właśnie temu zagadnieniu.

Miasto bitów, cybermiasto czy – jak kto woli – miasto cyfrowe to główny obiekt zainteresowania Magdaleny Kołodzińskiej w artykule *Cyberpamięć i inne formy upamiętniania w przestrzeni Internetu jako czynnik kształtowania kultur pamięci miast*. Dowodzi ona, jak owe miasta w wydaniu cyfrowym przekraczają współczesne fizyczne pojęcie miasta. Wskazuje również na cyfryzację jako proces mający bardzo pozytywny wpływ na archiwizację różnych zasobów, w tym tych dotyczących polskich miast. Cyfryzacja w sposób istotny zrewolucjonizowała też ekonomikę mediów. Salvo Ando' w artykule *Nowa ekonomia cyfrowa? Aby wszystko pozostało tak jak jest, należy wszystko zmienić* zwraca uwagę na jeden przede wszystkim aspekt tej rewolucji – nie do końca być może uświadamiany przez użytkowników tzw. nowych mediów. Bazując na naszej potrzebie wolności i swobody wymiany myśli, coraz częściej powstają

---

¹ M. Lister, J. Dovey, S. Giddings, I. Grant, K. Kelly, *Nowe media. Wprowadzenie*, Kraków 2009, s. 29.

bowiem duże firmy, które swoją działalność opierają na aktywności obywateli zapewniających im ogromne zyski. W rzeczywistości więc obywatele stają się rzeszą bezpłatnych pracowników – wypracowują zysk, lecz nie mogą z niego korzystać. Dział szkiców medioznawczych został uzupełniony o artykuł Przemysława Pawelca, w którym analizuje on zawartości mediów należących do gatunku Martial Arts.

Jest już pewnego rodzaju tradycją, że w „Mediach – Kulturze – Komunikacji Społecznej” pojawia się dział poświęcony filmowi. Tak jest też i w tym numerze. Tym razem w centrum zainteresowania autorów tekstów znalazły się postaci kobiece. Grzegorz Wójcik pokazuje, jak z kobiecej perspektywy bywa postrzegany Kościół i rola w nim kobiety, porównując dwa filmy Barbary Sass *Pokuszenie* i *W imieniu diabła*. Patrycja Włodek w artykule *Co przeminęło z wiatrem? Rasa i gender w arcydziele Hollywood* wraca z kolei do analizy jednego z najważniejszych obrazów kina amerykańskiego, starając się spojrzeć nań z perspektywy stosunków społecznych panujących w ówczesnej Ameryce, z uwzględnieniem ról pełnionych w nim przez kobiety. Małgorzata Barbara Galińska analizuje natomiast film *Daleko od niej* w reżyserii Sarah Polley, zwracając uwagę, że bardzo trudno natrafić w kinie współczesnym na obraz, który zajmuje się tematyką starości w sposób nieukazujący osób starszych stereotypowo. Stąd tak ciekawą wydaje się być postać Fiony (Julie Christie), która z godnością zмага się z chorobą Alzheimera.

W numerze 3 z 2015 roku jak zwykle publikujemy też recenzje książek poświęconym mediom i komunikacji. Zachęcamy do lektury!